

samfund. Vi står sammen med vores allierede i forsvaret af demokratiet og af vore borgeres sikkerhed mod disse terrornetværks anslag.

De tilbageholdte på Guantanamo er blevet pågrebet i forbindelse med kamphandlinger under den internationale koalitions bekæmpelse af terrorismen. De er derfor utvivlsomt krigsdeltagere og i en vis forstand krigsfanger. De har i denne egenskab ingen ret til advokatbistand. Ingen vil bestride, at de skal behandles humanitært i overensstemmelse med gældende internationale normer. Det har Den Internationale Røde Kors Komité da også kunnet konstatere, at de bliver.

En række af de politiske og sikkerhedsmæssige problemer, som krigen mod terrorismen stiller os overfor, er uden fortilfælde. Det kan derfor ikke udelukkes, at der opstår spørgsmål, som ikke entydigt kan besvares af den gældende folkeret.

Krigen mod terrorismen adskiller sig på flere måder fra en konventionel krig, ikke mindst derved at terrorismen typisk er rettet mod civilbefolkningen. Forebyggelsen af terrorhandlinger er afgørende vigtig. Et effektivt forsvar mod terrorismen og en effektiv forebyggelse kræver, at Danmark og andre demokratiske retssamfund foretager en omfattende indsamling af efterretningsoplysninger, også gennem afhøringer af de tilbageholdte på Guantanamo. Hvis de tilbageholdte havde status som krigsfanger i henhold til den 3. Genève-konvention, ville de kun være forpligtede til at oplyse navn, nummer og rang.

Udenrigsministeriet søger at fremme en amerikansk stillingtagen til, om der vil blive rejst sigtelse mod den tilbageholdte. Hvornår dette vil ske – og om det vil ske – er uvist. Det er muligt, at der slet ikke bliver indledt retsforfølgning mod de tilbageholdte, men at de amerikanske myndigheder fortsat vil tilbageholde de pågældende. De tilbageholdte må så påregne at blive siddende, så længe krigen varer, men nogle vil måske kunne frigives før, hvis resultaterne af efterforskningen af deres sag tilsiger dette.

Jeg vil ikke udelukke, at FN, der har givet mandat til den internationale coalition mod terrorismen, før eller siden vil se på, om der er behov for at formulere særlige folkeretlige regler, der skal gælde den type krigsdeltagere, der her er tale om.

Hvad angår de aspekter af spørgsmålet, som ikke hører under Udenrigsministeriets ressort, har Justitsministeriet udtalt følgende:

Politiets Efterretningstjeneste har som hovedopgave at overvåge, forebygge og modvirke

foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden, herunder i første række de i straffelovens kapitel 12 og 13 omhandlede forbrydelser. Politiets Efterretningstjenestes opgaver omfatter bl.a. kontraekstremisme og kontraterrorisme.

Politiets Efterretningstjeneste har oplyst, at medarbejdere fra tjenesten har foretaget afhøring af den tilbageholdte dansker i de amerikanske myndigheders varetægt på Cuba med henblik på at tilvejebringe eventuelle oplysninger af betydning for varetagelsen af efterretningstjenestens opgaver.

Politiets Efterretningstjeneste har endvidere oplyst, at man ved afhøringen lagde vægt på, at almindelige retsplejemæssige principper om politiets afhøringer og om afhørtes rettigheder blev iagttaget i det omfang, det efter omstændighederne overhovedet var muligt. Den afhørte blev således gjort bekendt med, at vedkommende ikke havde pligt til at udtale sig. Den afhørte blev endvidere gjort bekendt med adgangen til at gennemlæse politiets afhøringsrapporter, og at der ikke var pligt til at underskrive dem. Herudover blev den pågældende i forbindelse med afhøringerne vejledt om principperne om forsvarsbistand og oplyst om, at det ikke var muligt at få en advokat til stede.

Af hensyn til efterretningstjenestens virksomhed kan der i sagens natur ikke oplyses nærmere om indholdet af de omtalte afhøringer. Det kan tilføjes, at Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne er orienteret herom og om omstændighederne i forbindelse med afhøringerne.

Men hensyn til spørgsmålet om, hvilken retlig relevans afhøringsrapporter af den omtalte karakter måtte have, kan Justitsministeriet mere generelt bemærke, at politiets afhøringsrapporter efter retsplejelovens § 877, stk. 3, kun undtagelsesvis – og alene med rettens tilladelse – kan anvendes som bevismidler i forbindelse med domsforhandling af en straffesag i Danmark. I givet fald vil det endvidere være op til retten at vurdere, hvilken bevisværdi et sådant dokument vil kunne tillægges.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt det tidligere er forekommet, at danske myndigheder har gennemført afhøringer af danske statsborgere, uden at disse har været bistået af relevant juridisk støtte, bemærkes, at spørgsmålet kan besvares bekræftende. Der kan herom